

Aan Staatssecretaris

nota

Beslisnota Beantwoording Tweede Kamervragen over het nieuws dat minder milieucontroles plaatsvinden door personeelstekorten bij omgevingsdiensten SP en PvdD

TER BESLISSING

Datum

19 augustus 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/215893

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Beslistermijn

02-09-2024

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Op 16 juli jl. heeft het Tweede Kamerlid Van Kent van de fractie SP u schriftelijk vragen gesteld¹ over het nieuws dat minder milieucontroles plaatsvinden door personeelstekorten bij omgevingsdiensten.² Tweede Kamerlid Kostić van de fractie PvdD heeft u op 29 juli jl. vragen gesteld over ditzelfde nieuwsbericht.³

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de bijgaande beantwoording van de vragen (bijlage 1), deze te ondertekenen en te verzenden aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Er zijn in totaal 29 vragen gesteld. Voor de beantwoording hiervan is informatie geleverd door ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV), het Openbaar Ministerie (OM) en het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH).
- In de brief doet u met de beantwoording van deze vragen geen nieuwe toezeggingen.
- Een aantal vragen heeft betrekking op het functioneren van de omgevingsdiensten. De antwoorden benadrukken dat gemeenten en provincies als bevoegd gezag hier de primaire verantwoordelijkheid dragen.
- De vragen refereren deels aan de commissie Van Aartsen en onderzoeken van de Algemene Rekenkamer. In onderstaande toelichting kunt u hier meer informatie over lezen.

Krachtenveld

De vragen zijn afkomstig van de fracties van SP en PvdD. Vanwege de inhoud van de vragen, met name over het werk van de omgevingsdiensten, is de beantwoording ervan afgestemd met JenV, het OM en het IBP VTH. Omgevingsdienst NL heeft input geleverd voor de antwoorden op vraag 2 en 4 (lid Van Kent, SP) en vraag 2 en 5 (lid Kostić, PvdD).

¹ Kamervraag ID 87022.

² NOS, 15 juli 2024, 'Minder milieucontroles door personeelstekorten omgevingsdiensten' (<https://nos.nl/artikel/2528915-minder-milieucontroles-door-personeelstekorten-omgevingsdiensten>)

³ Kamervraag ID 87033.

Omgevingsdienst NL is de landelijke vereniging van de 28 omgevingsdiensten in Nederland.

De vragen gaan over omgevingsdiensten. Omgevingsdiensten zijn zelf verantwoordelijk voor hun personeelsbestand, maar worden direct gefinancierd door bevoegd gezag. Dit creëert een afhankelijkheid tussen omgevingsdiensten en hun opdrachtgevers.

Toelichting

Achtergrond VTH-Stelsel

Sinds januari 2024 ligt de wettelijke basis voor het VTH-stelsel in de Omgevingswet (voorheen in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)). Binnen het VTH-stelsel zijn provincies en gemeenten de bevoegde gezagen van milieutaken en de uitvoering van vergunning, toezicht en handhaving. Zij zijn ook opdrachtgever en eigenaar van de omgevingsdienst. Bij die omgevingsdienst is een groot aantal taken (basistakenpakket) voor de uitvoering belegd. De verantwoordelijkheid ligt bij de bevoegde gezagen; de uitvoering ligt bij de omgevingsdienst. De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) draagt vanuit het Rijk de verantwoordelijkheid voor het goed functioneren van het VTH-stelsel.

Huidige stand van zaken

De NOS en regionale omroepen rapporteren dat omgevingsdiensten moeite hebben om voldoende milieucontroles uit te voeren vanwege personeelstekorten. De arbeidskrachte is landelijk en wordt veroorzaakt door een gebrek aan gekwalificeerd personeel, zoals blijkt uit een analyse van jaarstukken van de omgevingsdiensten. Door deze tekorten kunnen omgevingsdiensten hun taken niet volledig uitvoeren, wat volgens de NOS leidt tot een achterstand in milieucontroles.

In het rapport^[1] van de commissie Van Aartsen uit 2021 is geconstateerd dat het huidige VTH-stelsel te vrijblijvend en gefragmenteerd is, waardoor vermijdbare milieuschade ontstaat. De commissie Van Aartsen heeft tien aanbevelingen gedaan om het VTH-stelsel te versterken. In het IBP VTH dat is gestart in augustus 2022 en loopt tot 1 oktober 2024 worden die aanbevelingen uitgewerkt. Tot de afronding van het programma wordt bekeken hoe opvolging wordt gegeven aan nog niet afgeronde acties. Daarnaast heeft de Algemene Rekenkamer (ARK) in 2021 in twee rapporten^[2] geconcludeerd dat de aanpak van milieucriminaliteit en -overtredingen ontoereikend is. Een belangrijke oorzaak hiervoor is het ontbreken van goede en betrouwbare data.

Goed functionerende omgevingsdiensten zijn essentieel voor een goed functionerend VTH-stelsel. Om de kwaliteit van omgevingsdiensten te verbeteren zijn door het IBP VTH robuustheidscriteria opgesteld die interbestuurlijk zijn vastgelegd. In 2023 heeft uw voorganger geconstateerd dat geen van de omgevingsdiensten voldeed aan die criteria. Bijna alle omgevingsdiensten hebben op 1 april 2024 een plan van aanpak opgesteld waarin staat hoe gewerkt wordt om uiterlijk 1 april 2026 wel te voldoen aan de criteria.

Datum

19 augustus 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/215893

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

1

^[1] Kamerstukken 22 343 en 28 663, nr. 295

^[2] Kamerstukken 22 343, nrs. 294 en 297

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01	Beantwoording Kamervragen over het nieuws dat minder milieucontroles plaatsvinden door personeelstekorten bij omgevingsdiensten	Brief met antwoorden op de vragen van Kamerleden Van Kent (SP) en Kostić (PvdD).

Datum

19 augustus 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/215893

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

1